

MONOGRAFIA
POKONFERENCYJNA

SCIENCE,
RESEARCH, DEVELOPMENT #17

Belgrade (Serbia)

30.05.2019- 31.05.2019

U.D.C. 72+7+7.072+61+082

B.B.C. 94

Z 40

Zbiór artykułów naukowych recenzowanych.

(1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii.

(30.05.2019) - Warszawa, 2019. - 96 str.

ISBN: 978-83-66030-98-5

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103

e-mail: info@conferenc.pl

Wszelkie prawa autorskie zastrzeżone. Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane. Wszelkie prawa do artykułów z konferencji należą do ich autorów.

W artykułach naukowych zachowano oryginalną pisownię.

Wszystkie artykuły naukowe są recenzowane przez dwóch członków Komitetu Naukowego.

Wszelkie prawa, w tym do rozpowszechniania i powielania materiałów opublikowanych w formie elektronicznej w monografii należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

W przypadku cytowań obowiązkowe jest odniesienie się do monografii.

Nakład: 80 egz.

«Diamond trading tour» ©

Warszawa 2019

ISBN: 978-83-66030-98-5

Redaktor naukowy:

W. Okulicz-Kozaryn, dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland.

KOMITET NAUKOWY:

W. Okulicz-Kozaryn (Przewodniczący), dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland;

С. Беленцов, д.п.н., профессор, Юго-Западный государственный университет, Россия;

Z. Ćekerevac, Dr., full professor, «Union - Nikola Tesla» University Belgrade, Serbia;

Р. Латыпов, д.т.н., профессор, Московский государственный машиностроительный университет (МАМИ), Россия;

И. Лемешевский, д.э.н., профессор, Белорусский государственный университет, Беларусь;

Е. Чекунова, д.п.н., профессор, Южно-Российский институт-филиал Российской академии народного хозяйства и государственной службы, Россия.

KOMITET ORGANIZACYJNY:

A. Murza (Przewodniczący), MBA, Ukraina;

A. Горохов, к.т.н., доцент, Юго-Западный государственный университет, Россия;

A. Kasprzyk, Dr, PWSZ im. prof. S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Polska;

A. Malovychko, dr, EU Business University, Berlin – London – Paris - Poznań, EU;

S. Seregina, independent trainer and consultant, Netherlands;

M. Stych, dr, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Polska;

A. Tsimayeu, PhD, associate Professor, Belarusian State Agricultural Academy, Belarus.

I. Bulakh PhD of Architecture, Associate Professor Department of Design of the Architectural Environment, Kiev National University of Construction and Architecture

Recenzenci:

L. Nechaeva, PhD, Instytut PNPU im. K.D. Ushinskogo, Ukraina;

М. Ордынская, профессор, Южный федеральный университет, Россия.

SEA DAFFODIL SPROUTING RESULTS IN THE GREENHOUSE OF KUTAISI CITY (GEORGIA) Khetsuriani M., Julakidze N, Kiladze R.	6
THE POLLUTION OF ATMOSPHERE AIR AND ITS NEGATIVE CONSEQUENCES Aminov B. B.	9
СПЕЦИФІКА ЗАСОБІВ СТВОРЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ В МИСТЕЦТВІ РОЗПИСУ ТКАНИН Конопліна Я. Д., Гарбузенко Л. В.	11
ВИШИВКА В СТРУКТУРІ ОБРАЗОТВОРЧОСТІ Гарбузенко Л. В., Добриніна І. В.	14
FROM HISTORY DEVELOPMENT ASTRONOMICAL KNOWLEDGE IN TERMEZ Chotmatov J. O.	17
КОНСТРУКТИВНОЕ ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ ОБЩЕНИЕ МОЛОДЫХ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ И СТУДЕНТОВ ВУЗОВ Шафеева Э.И.	21
ECONOMIC PSYCHOLOGY Liutova K.	23
МЕРЧАНДАЙЗИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОСУВАННЯ ТОРГОВОЇ МАРКИ Дресь А. К., Мироненко В. В.	25
ВПЛИВ ДИТЯЧИХ БІБЛІОТЕК НА ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКИХ ІНТЕРЕСІВ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ Полович Н. Ф., Прокопович Л. С., Курило О. Й.	32
СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО ДИЗАЙНУ ПЕДІАТРИЧНОГО ЦЕНТРУ Булах І.В.	40
TOPICAL ISSUES OF SEVERE PREECLAMPSIA AND TERMS OF DELIVERY Adelina S. L., Khamidov F. Z. Mukhammedova U. Yu.	43
ЕКΟΣΑΝΙΤΑΡΙΑ ЯК СКΛΑΔΟΒΑ ΖΒΕΡΕЖЕННЯ ЕКОСИСТЕМ Бойко А. Г. Бахтин А. І., Радецька О. Й.	46
ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНСЕКТОАКАРИЦИДНИХ ПРЕПАРАТІВ НА ОСНОВІ ФІПРОНІЛУ ТА ЙОГО КОМБІНАЦІЇ Сапко С.А.	49
OFFICIAL CHANNELS OF EUROPEAN INTEGRATION IDEAS PROMOTION: UKRAINIAN REALITIES Tarnavska I. O.	54
ВИШИВКА В СТРУКТУРІ ОБРАЗОТВОРЧОСТІ Добриніна І. В., Гарбузенко Л. В.	56
ЗМІСТ І СТРУКТУРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА Назаренко І. М.	59

ВІДЕОКОМПЛЕКСИ ДИСТАНЦІЙНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ	
Цвях А. І., Павлишин А.В., Господарський А. Я., Бабій М. П.	64
ТЕЛЕМЕДИЧНИЙ МОНІТОРИНГ І ЕКСПРЕС ДІАГНОСТИКА	
Цвях А. І., Павлишин А.В., Господарський А. Я., Бабій М. П.	67
NONINVASIVE DIAGNOSIS OF LIVER FIBROSIS IN PATIENTS WITH CHRONIC HEPATITIS C	
Kozko V.M., Bondar O.E., Solomennyk G.O., Vinokurova O.M., Andrusovich I. V.	70
L'INTERACTION DE LA LUMIÈRE ET DE LA COULEUR: LA PSYCHOLOGIE EN ARCHITECTURE	
Iluridze M., Marchenko V.	75
СВОБОДА З ПОГЛЯДУ РЕЛІГІЇ	
Прудка Т. В.	81
ЕВРИСТИКА ПІЗНАННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ	
Храменок Л. О.	84
РОЛЬ ІНСТРУМЕНТІВ INSTAGRAM У ПРОСУВАННІ БІЗНЕС-ПРОФІЛЮ	
Дидарь Ю. О., Лященко А. В.	88
STORYTELLING У РЕКЛАМНІЙ КОМУНІКАЦІЇ ТОРГОВИХ МАРОК АВТОМОБІЛІВ	
Загребельна Д. І., Боровик А. А.	92

ВПЛИВ ДИТЯЧИХ БІБЛІОТЕК НА ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКИХ ІНТЕРЕСІВ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Попович Надія Ференцівна,

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Мукачівського державного університету

Прокопович Лідія Сігізмундівна,

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Мукачівського державного університету

Курило Олександра Йосипівна,

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Мукачівського державного університету

У дослідженні з'ясовано важливість впливу дитячих бібліотек на формування читацьких інтересів дітей молодшого шкільного віку. Висвітлено функції, які реалізують сучасні дитячі бібліотеки, зокрема цінність педагогічної функції, що виражається в засобах формування кола читання кожної вікової групи її користувачів, розвитку інформаційної культури дитини. Серед важливих завдань діяльності дитячих бібліотек виокремлюємо розширення читацького кругозору школярів на основі жанрового, тематичного розмаїття творів та їх авторської приналежності. При цьому йдеться як про художню, так і науково-художню, науково-пізнавальну, довідкову літературу. У процесі діяльності дитячих бібліотек особливо важливо, щоб молодші читачі усвідомили, що книжковий світ багатий і різноманітний, що в ньому кожна дитина може задовольнити свої пізнавальні інтереси.

Ключові слова: дитяча бібліотека, читацькі інтереси, інкультурація особистості, педагогічна функція, соціалізація особистості, книжковий фонд, читацький кругозір школярів.

У наш час проблема впливу дитячих бібліотек на формування читацьких інтересів дітей молодшого шкільного віку є особливо актуальною. Здійснюючи ряд важливих функцій зберігання, трансляції культурних ресурсів, дитячі бібліотеки сприяють збереженню історичної пам'яті, моральних норм і цінностей, формуванню культурної компетентності.

Специфікою дитячої бібліотеки є створення її працівниками універсального середовища розвитку особистості дитини та її соціалізації. Самостійні дитячі бібліотеки або бібліотечні системи покликані, насамперед, захищати інтереси дітей щодо отримання ними інформації та необхідних ресурсів, створювати умови для їх утворення, організації осмисленого дозвілля і спілкування.

Дослідженню різноманітних питань діяльності дитячих бібліотек присвячено ряд публікацій [2; 3; 4; 6].

Дитяча бібліотека – це феномен культури, що є для дитини певною інформаційною моделлю навколишнього світу. Серед функцій, які реалізують дитячі бібліотеки, виокремлюється педагогічна.

Педагогічна функція дитячої бібліотеки виражається в засобах формування кола читання кожної вікової групи її користувачів, розвитку інформаційної культури дитини. Особливо яскраво педагогічна функція спостерігається у процесі керівництва читанням дітей. Саме дитяча бібліотека формує у дитини ставлення до читання як творчої духовної діяльності. Естетична природа дитячої літератури (художньої, науково-пізнавальної тощо) зумовлює її творче сприйняття.

Сучасні дитячі бібліотеки мають у своєму розпорядженні достатні можливості в здійсненні цілей і завдань читацького розвитку дітей молодшого шкільного віку. У бібліотеках створюється середовище для формування читацьких інтересів дітей і для їх батьків як організаторів сімейного читання. Поряд з дитячими бібліотеками розвиток школярів покликані здійснювати й інші соціальні інститути – сім'я, загальноосвітні школи, мистецькі школи тощо.

У дитячих бібліотеках багато робиться для того, щоб зберегти наявний книжковий фонд і залучити дітей до читання. Фахівці відзначають, що читання дітей має важливе значення для їхнього подальшого життя в інформаційному суспільстві. Адже саме читан-

ня допомагає дітям сформувати свою індивідуальність.

Прищеплювати любов до книжки дітям потрібно ще з дошкільного віку. «У сучасному світі добре ілюстрована дитяча книжка може відігравати роль одного з найбільш важливих джерел естетичної інформації для дошкільнят» [1]. Виховання художнім словом призводить до значних змін в емоційній сфері дітей, що сприяє появі гуманного відгуку на різні життєві події. «Дитяча художня література має велику перевагу серед мистецтв як засіб виховання гуманних почуттів та формування духовних цінностей у дітей дошкільного віку. Ця перевага виявляється в можливості активно впливати на почуття і розум дитини, розвивати її емпатійність, емоційність. Недостатній розвиток цих якостей призводить до формування особистості, яка не відчуває почуття й емоції інших, не розуміє, не співпереживає» [5].

У дитячих бібліотеках накопичено багатий досвід в організації спілкування між дітьми, батьками, педагогами та ін. Бібліотека і школа, інтегруючи виховні можливості, використовують спеціальні форми і методи, здатні ініціювати у школярів інтерес до читацької діяльності, створювати атмосферу творчої зацікавленості читанням. Будучи методичними центрами з бібліотечно-інформаційного обслуговування читачів-дітей і розвитку читацької культури, дитячі бібліотеки здійснюють багатогранну роботу з освітніми установами всіх типів і різними категоріями керівників дитячого читання з багатьох тематичних напрямків і форм діяльності.

У сучасний період змінилися принципи функціонування освітніх установ, засобів масової інформації, інформаційно-бібліотечного обслуговування. Процеси, що відбуваються зумовлюють необхідність формувати у дітей високі моральні та етичні якості. У зв'язку з цим значно зросла роль дитячих бібліотек серед інших соціальних інститутів, в яких відбувається духовно-моральне становлення дітей, зокрема за допомогою поширення краєзнавчих знань. Діяльність дитячих бібліотек у зв'язку з розвитком краєзнавчого руху стала різноманітнішою і багатограннішою. Така краєзнавча діяльність дитячих бібліотек пояснюється тісною співпрацею з громадськими організаціями та визнанням бібліотекою пріоритетного значення краєзнавства в фондоутворенні, довідково-бібліографічній роботі, обслуговуванні користувачів.

Інтенсивність і багатоплановість краєзнавчої діяльності в дитячих бібліотеках обумовлює необхідність її впорядкування. Бібліотечне краєзнавство як складова частина загального краєзнавства має на меті виявити, зібрати, зберегти і надати в користування всі матеріали, пов'язані за змістом з певною місцевістю, яка для її населення є рідним краєм. Бібліотечне краєзнавство в даний час активно розвивається. Працівники бібліотек докладають чимало зусиль до пропаганди культурно-історичної спадщини, прагнуть забезпечити доступність бібліотечних фондів, визначаючи першочерговим завданням формування єдиного культурного та інформаційного простору.

У дитячих бібліотеках роботу з дітьми молодшого шкільного віку будують на основі аналізів читання та індивідуальних бесід, обговорень, діалогів, під час яких бібліотекарі прагнуть порекомендувати книгу, поговорити про прочитані книги, поспілкуватися про проблеми, взаємини з однолітками, батьками, вчителями.

У роботі з читачами даної вікової групи особливо актуальним є розвиток такого напрямку як бібліотерапія. З цією метою в бібліотеках відкриваються куточки бібліотерапії й психологічної допомоги, в яких, крім книг, представлені папки з газетними й журнальними публікаціями, інтернет-матеріали з різних проблем. Тут читачі діляться своїми проблемами, переживаннями, отримують поради, рекомендації, конкретні відповіді від бібліотекарів, педагогів, батьків, однолітків.

Дитяча бібліотека, будучи частиною системи читацького розвитку користувачів, має широкі можливості для вирішення наступних завдань:

- пробудження інтересу в дітей молодшого шкільного віку до книги, читання;
- формування кола читання з урахуванням вікових та психологічних особливостей дітей даної вікової групи;
- виховання навичок культури читання і користування бібліотекою;
- розробка інноваційних програм і проектів читання;
- розвиток партнерства бібліотек.

Для того, щоб процес формування читацьких інтересів молодших школярів здійснювався успішно, необхідні знання про той рівень їх сформованос-

ті, який уже наявний у читачів. З цією метою використовується діагностика, яка здійснюється за допомогою анкетування. Анкета є основним засобом опитування та соціологічним документом, що містить структурно-організований набір запитань, кожне з яких пов'язане із завданнями певного дослідження. Цей зв'язок виражається в необхідності отримання інформації, що відображає характеристики досліджуваного об'єкта, зокрема читацьких інтересів.

Ефективним способом діагностики розвитку читацьких інтересів є аналіз бібліотечних формулярів, творчих робіт школярів. Такий аналіз дає змогу простежити за формуванням і поглибленням інтересів дітей до літератури різних видів і жанрів, змінами в читацькому сприйнятті, а також дозволяє виявити найбільш читану літературу, мотиви читання, ставлення до прочитаного.

Ще одним способом діагностики формування читацьких інтересів є бесіда. Вона може бути стандартизованою і вільною. У першому випадку заздалегідь сформульовані запитання ставляться в певній послідовності, їх легше обробляти. Вільна бесіда дозволяє варіювати запитання з метою отримання більш точної, розгорнутої інформації.

Оптимальним у процесі формування читацьких інтересів молодших школярів є метод спостереження, який допомагає простежити за участю дітей (активною чи пасивною) у певних заходах, культурою мовлення, начитаністю, регулярністю читання, широтою і

стійкістю читацьких інтересів.

Завдяки різноманітним способам діагностики розкривається особистість дитини, її характеристика як читача, інтереси і захоплення, взаємини з товаришами, сім'єю і школою. Стають зрозумілими індивідуальні відмінності в читанні, в ставленні до книжки, що допомагає формувати і розвивати читацькі інтереси дітей.

Слід пам'ятати також про те, що важливу роль у формуванні читацьких інтересів молодших школярів відіграє сім'я. Батьки повинні поглиблювати у дітей любов до книг, до читання, а також розвивати вміння самостійного вибору книг. Адже єдність книжкового оточення, книжкових інтересів дітей і батьків – основна умова успішного формування дитини-читача в сім'ї.

Спільне читання книг, переказ прочитаного один одному, обмін думками – природний шлях читацького спілкування в родині.

Відомими є такі приклади сімейного читання:

1) Читання вголос в колі сім'ї – цікава і корисна форма спілкування. Таке читання сприяє виникненню спільних інтересів, обговоренню моральних питань, спонукає до виразного прочитання, допомагає активно і корисно провести дозвілля.

2) Опосередковане читання – це читання, від час якого провідна роль належить дорослому. Дитина виступає в ролі слухача. Це дає можливість дорослому контролювати процес читання, дотримуватися ритму, яскраво і виразно подавати літературний матері-

ал, стежити за реакцією дитини.

3) Читання як співтворчість – це читання, коли нарівні беруть участь дорослий і дитина. Дитина поєднує роль слухача і роль оповідача, і навіть роль критика. Вона вчиться відзначати позитивні і негативні сторони героїв книги, висловлювати вголос симпатію або антипатію до героя. Крім розвитку мовлення і творчого мислення, співтворчість дозволяє прищепити дітям бажання читати самостійно.

Різноманітні форми читацької діяльності роблять процес читання захоплюючим, допомагають виховувати справжнього читача, сприяють прояву творчих здібностей у дітей, відродженню традицій домашнього читання й підвищенню інтересу дітей і батьків до художньої літератури.

У методологічному аспекті розвитку дитячої бібліотеки, крім структурно-функціонального, культурологічного, інституційного підходів, невід'ємною складовою є діяльнісно-особистісний підхід, що виводить діяльність дитячої бібліотеки на рівень процесу передачі культурного досвіду від покоління до покоління. Даний процес конкретизується як взаємозв'язок культури дорослих і культури дітей, як інтерсуб'єктне читацьке спілкування дитини і керівника читання.

Еволюціонування дитячого читання до рівня творчого читання (розвиток мотиваційної структури, формування творчого читання, видів творчої діяльності засобами дитячої бібліотеки) визначає його як актуальний спосіб інкультурації особистості дитини.

Сьогодні мета дитячої бібліотеки визначається глобальними завданнями цілісного освоєння культури суспільства дитиною, а також проявляється в об'єднанні інституційних і психологічних способів інкультурації особистості. Як відомо, меті інкультурації підпорядковані всі функції дитячої бібліотеки: інформаційна як загальна функція бібліотеки та основні (освітня, педагогічна, соціалізуюча, культуротворча, рекреаційна, бібліотерапевтична). Аналіз основних функцій дитячої бібліотеки показує, що вони відображаються в її інформаційному просторі. Первинний і вторинний рівень інформаційно-освітнього простору дитячої бібліотеки визначається місією інкультурації, що проявляється в зберіганні, створенні і передачі культурної інформації.

Читацьке призначення фонду дитячої бібліотеки відображається в його змісті, галузевому, жанровому та видовому розмаїтті. Ціннісно-сміслові орієнтири, що містяться в інформаційних ресурсах дитячих бібліотек, в тому числі й бібліографічних, мають важливе значення в розвитку вмінь дітей орієнтуватися в інформаційному просторі. Якщо інформаційна природа дитячої бібліотеки передбачає створення інформаційної моделі оточуючого дитину світу в процесі формування і задоволення інформаційних потреб, то інкультураційна природа дитячої бібліотеки не може бути системно представлена без виявлення її відносин з інституційним простором інкультурації дитини.

Специфіка дитячої бібліотеки як інформаційно-комунікативного інституту полягає у сприянні розвитку інших систем інкультурації (освітньо-виховної, наукової, художньої тощо). До важливих способів інкультурації особистості відносяться: дитяче читання, яке розвивається в умовах дитячої бібліотеки до рівня творчого, що є невід'ємною частиною інформаційної культури особистості; сімейне читання; керівництво дитячим читанням; рекомендаційна бібліографія дитячої літератури тощо. Незважаючи на застосування цих способів інкультурації особистості в діяльності інституту сім'ї, загальної та додаткової освіти, дитяча бібліотека є єдиним соціальним інститутом, здатним компетентно здійснювати цю діяльність.

З метою формування стійкого читачького інтересу дуже важливо забезпечити дітям право вільного вибору книжок для читання. Охоче читається, активно сприймається і справляє враження те, що є цікавим, необхідним, важливим, актуальним для молодшого читача, що спонукає його діяти за власною ініціативою, самостійно. «Читання книг допомагає дітям молодшого шкільного віку прилучитися до культурних надбань, засвоїти досвід попередніх поколінь, оволодіти необхідними знаннями. Читаючи книжки, розглядаючи малюнки, діти знайомляться з навколишнім світом, тому дуже важливо, щоб кожна дитяча книга була доречною щодо потреб, інтересів та пізнавальних можливостей молодших школярів і добре ілюстрована» [3].

Виникнення дитячої бібліотеки в суспільстві стало результатом потреби соціуму в розширенні інституційного простору інкультурації особистості дитини. Кількісний та якісний ріст інформації, адресованої дитині (дитяча література, її книговидавання, бібліографія дитячої літератури), відображав нове концептуальне осмислення дитинства та потребу нових видів діяльності, що виходять за межі публічних, навчальних (шкільних) бібліотек. Дитяча бібліотека у зв'язку з цим створена як спеціалізований інститут інкультураційної діяльності. Вона не може бути системно представлена без виявлення її відносин з іншими інститутами інкультурації дитини.

Дитяча бібліотека постає цілісною системою, яка має певний набір елементів, взаємопов'язаних між собою: бібліотечним фондом для всіх груп читачів дитячої бібліотеки, читачами дитячого віку, бібліотекарями-керівниками читання дітей, матеріально-технічною базою. Перші три елементи більшою мірою відображають специфіку діяльності дитячої бібліотеки й обумовлені її функціями в суспільстві. Відтак, постають важливі завдання:

- ознайомити молодших школярів з широким та доступним колом дитячого читання;
- розширити й поглибити знання дітей щодо оточуючого їх світу;
- формувати спеціальні уміння самостійно та продуктивно працювати з дитячою книжкою, орієнтуватися у світі книжок і вибирати їх для задоволення власних пізнавальних потреб;

- сприяти моральному, естетичному й трудовому вихованню молодших школярів;

- формувати в дітей вміння самостійно працювати з різними джерелами друкованої продукції для знаходження потрібної інформації;

- навчити користуватися довідковою літературою та бібліотечно-бібліографічними позначками;

- сприяти накопиченню в школярів досвіду спілкування з дорослими та однолітками на основі прочитаного;

- ознайомити дітей з різними формами проведення цікавого і змістовного дозвілля з книжкою;

- сприяти формуванню в молодших читачів елементів наукового світогляду;

- спонукати до розвитку усного мовлення та мислення;

- формувати уявлення про літературні елементи;

- виховувати кваліфікованого читача, здатного сприймати й засвоювати інтелектуальний, морально-етичний, естетичний досвід людства у творах дитячої літератури тощо.

У процесі формування читацьких інтересів дітей важливу роль відіграють інноваційні форми роботи дитячих бібліотек. Сучасний процес поширення інформаційних технологій в суспільстві стрімко розвивається, сьогодні в багатьох дитячих бібліотеках застосовують інноваційні форми роботи. Однією з них стала реалізація різноманітних цікавих проектів. Мета більшості таких проектів полягає в залученні дітей певних вікових груп як потенційних користувачів до дитячої

бібліотеки, підвищенні якості обслуговування як індивідуального, так і групового. Важливими завданнями таких проектів є формування в дітей потреби до читання, організації змістовного дозвілля, надання необхідних інформаційних ресурсів, впровадження інноваційних бібліотечних форм обслуговування з використанням нових інформаційних технологій.

Основними бібліотечними ресурсами читання молодших школярів є дитяча книжка, дитяча періодика (журнали, газети), довідкова література (словники, енциклопедії для дітей). Відбір творів для читання здійснюється за критеріями їх художньо-естетичної цінності, доступності для освоєння дітьми певної вікової групи, насиченості пізнавальним змістом з урахуванням читацьких інтересів школярів. Під час добору літературного матеріалу бібліотекар враховує також санітарно-гігієнічні вимоги до видань (поліграфії, ілюстративного матеріалу, обсягу книжок, розміру шрифту тощо). Зокрема, для шестирічних школярів добір дитячої літератури має свої особливості, пов'язані зі специфікою сприймання у цей період розвитку дитини, з рівнем розвитку навички читання, понятійного мислення. Як відомо, понятійне мислення у шестирічних дітей сформоване недостатньо. Слова-назви у них все ще пов'язані з конкретними об'єктами й явищами. А тому зоровий супровід тексту в книжках відіграє надзвичайно важливу роль. Чим молодша дитина, тим більшу площу на сторінці повинні займати ілюстрації.

Майстерно виконані малюнки у високохудожній дитячій книжці допомагають дітям глибше і повніше зрозуміти зміст твору, ширше уявити багатогранну картину світу, усвідомити найважливіші загальнолюдські цінності, сприяють розвитку мовлення, образного мислення, почуттів дитини.

Отже, серед важливих завдань діяльності дитячих бібліотек виокремлюється формування читацьких інтересів дітей молодшого шкільного віку, розширення читацького кругозору школярів на основі жанрового, тематичного розмаїття творів та їх авторської приналежності. При цьому йдеться як про художню, так і науково-художню, науково-пізнавальну, довідкову літературу. Важливо, щоб молодші читачі мали уявлення, що книжковий світ багатий і різноманітний, що в ньому кожна дитина може задовольнити свої пізнавальні інтереси, що з книжкою можна цікаво проводити своє дозвілля. Саме дитячі бібліотеки мають значний вплив на формування читацьких інтересів дітей молодшого шкільного віку.

Література:

1. Варга І. В., Попович Н. Ф. Роль дитячих книжок в естетичному вихованні дошкільнят / Варга І. В., Попович Н.Ф. // Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції, 16-17 травня 2019 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачєво : Вид-во МДУ, 2019. – С.577-579.
2. Курило О.Й., Моргун А.В., Попович Н.Ф. Етичний аспект культури бібліотечного фахівця / Курило О.Й., Моргун А.В., Попович Н.Ф. // Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції, 16-17 травня 2019 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачєво : Вид-во МДУ, 2019. – С.596-598.
3. Попович Н. Ф., Курило О. Й. Значення дитячих бібліотек у літературному розвитку молодших школярів / Попович Н. Ф., Курило О. Й. // Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції, 16-17 травня 2019 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачєво : Вид-во МДУ, 2019. – С.625-628.
4. Попович Н.Ф. Роль дитячих бібліотек у розвитку читацької самостійності дітей молодшого шкільного віку / Попович Н.Ф. // Міжнародний науковий журнал «Освіта і наука» / ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол. ред.); заст. гол. ред.: Jerzy Piwowarski; В.В. Гоблик. – Мукачєво-Ченстохова: РВВ МДУ; Академія ім. Я. Длугоша, 2018. – Вип. 24(1). – С.164-170.
5. Савко Л. М., Попович Н. Ф. Дитяча література як засіб морального виховання дітей дошкільного віку / Савко Л. М., Попович Н. Ф. // Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції, 16-17 травня 2019 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачєво : Вид-во МДУ, 2019. – С.640-642.
6. Шемота О. С. Роль дитячої бібліотеки у створенні соціокультурного дозвілля / О.С.Шемота // Сучасна дитина та бібліотека: перспективи та проблеми розвитку відносин: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції директорів обласних бібліотек для дітей, 7-10 жовтня 2014 р. – К., 2014. – С. 82-86.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>